

Dobra (?) noc

Ocena stopnia zanieczyszczenie światłem
z wykorzystaniem teledetekcji

dr hab. Andrzej Z. Kotarba

Centrum Badań Kosmicznych PAN
Light Pollution Think Tank

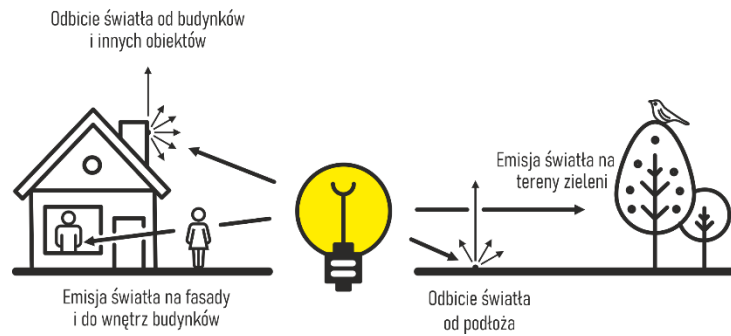
Ziemia. Apollo 13, kwiecień 1970

Źródło: NASA

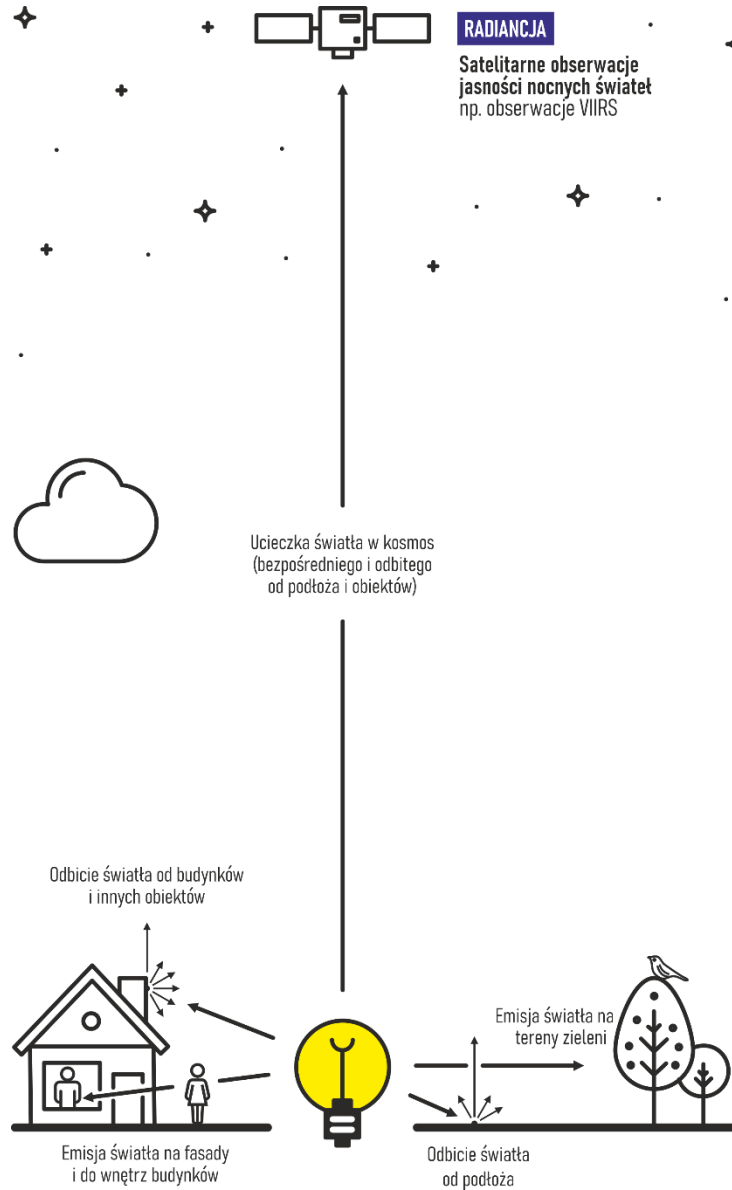

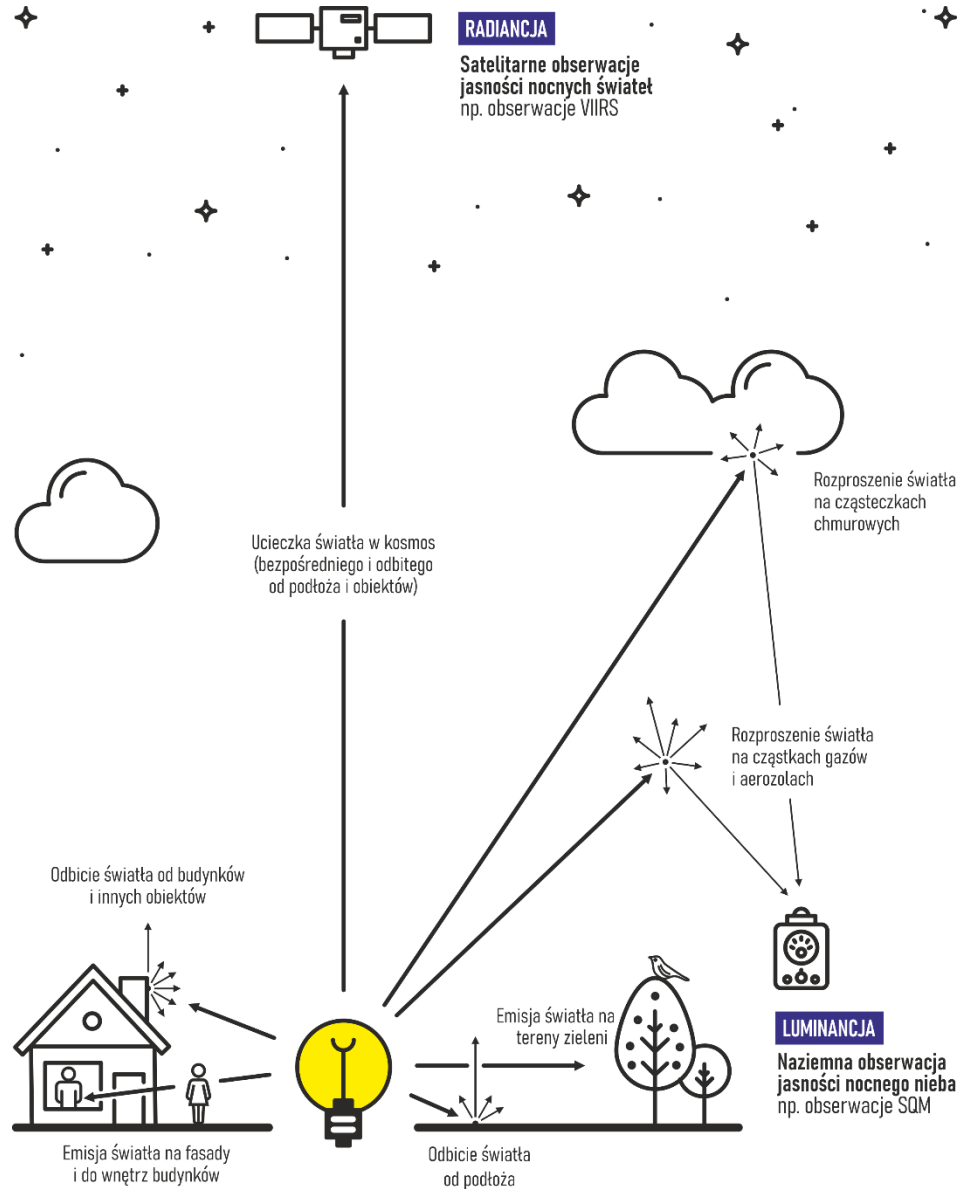
Poznań, ISS, 10 stycznia 2022

Źródło: NASA / A.Z. Kotarba

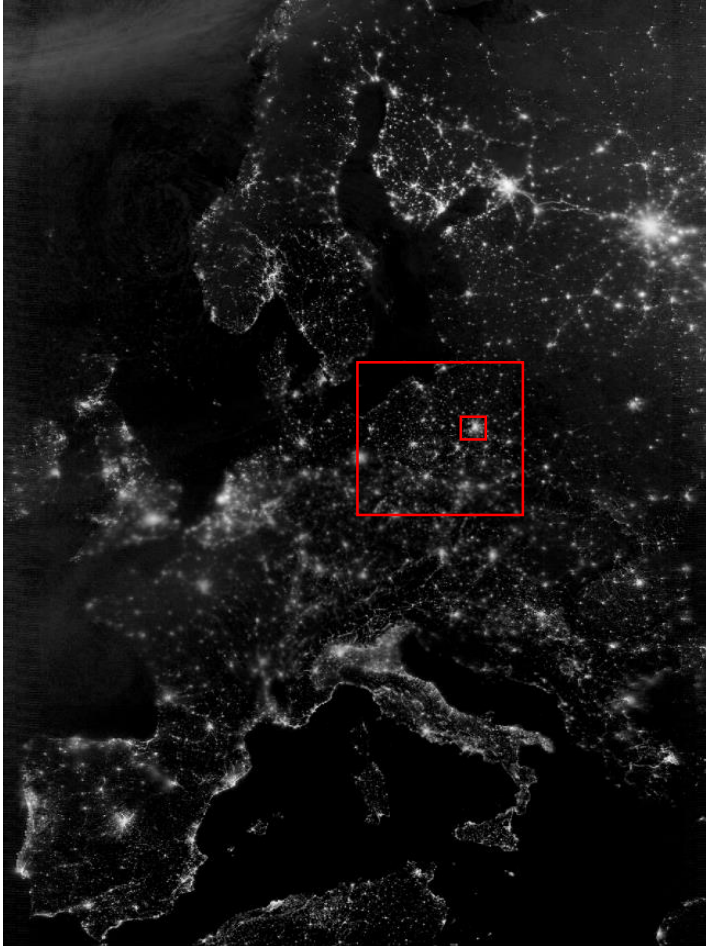

VIIRS, 4 stycznia 2022 roku

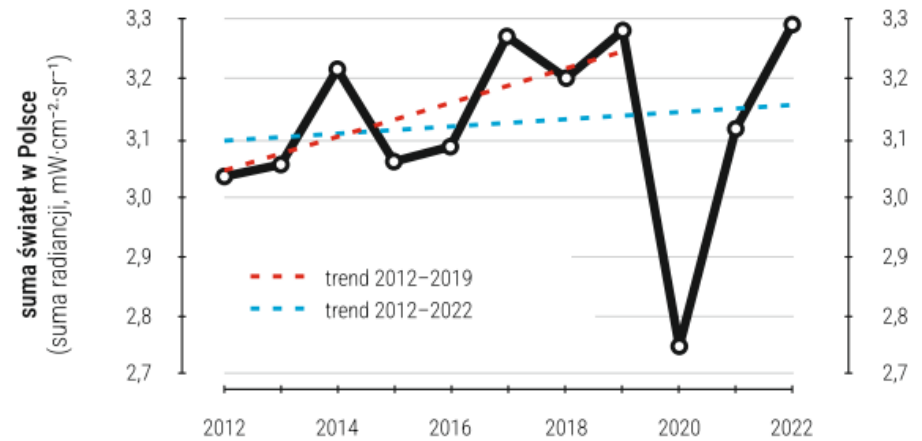

- 0,5-0,9 μm vs. 0,38-0,78 μm
- tylko jedna pora doby: godz. 1:30

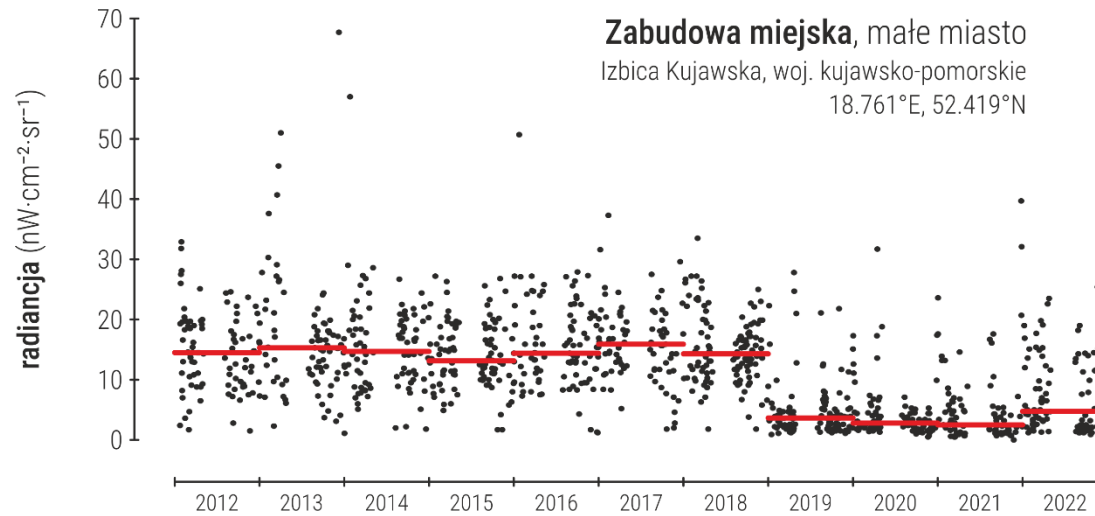
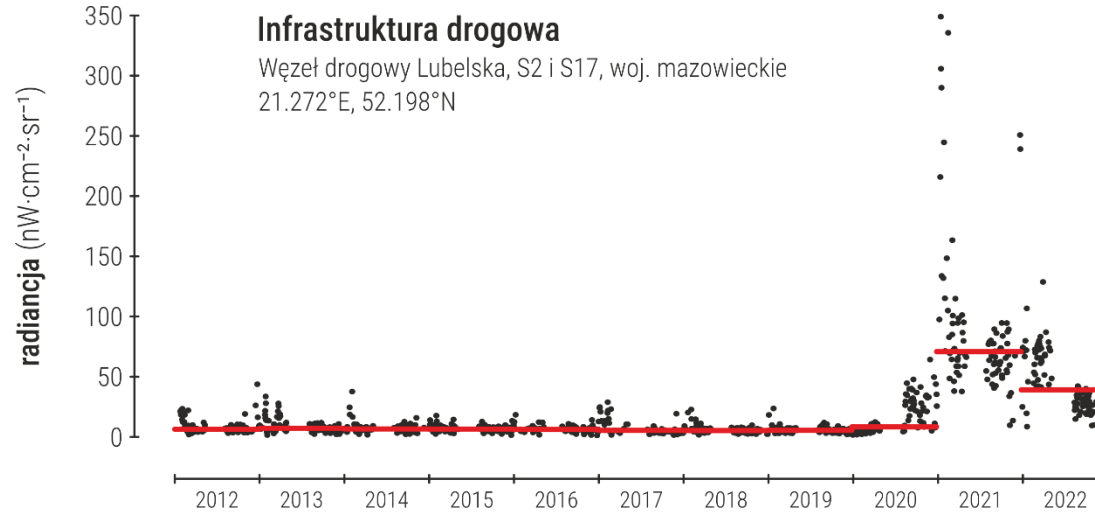
VIIRS, 4 stycznia 2022 roku

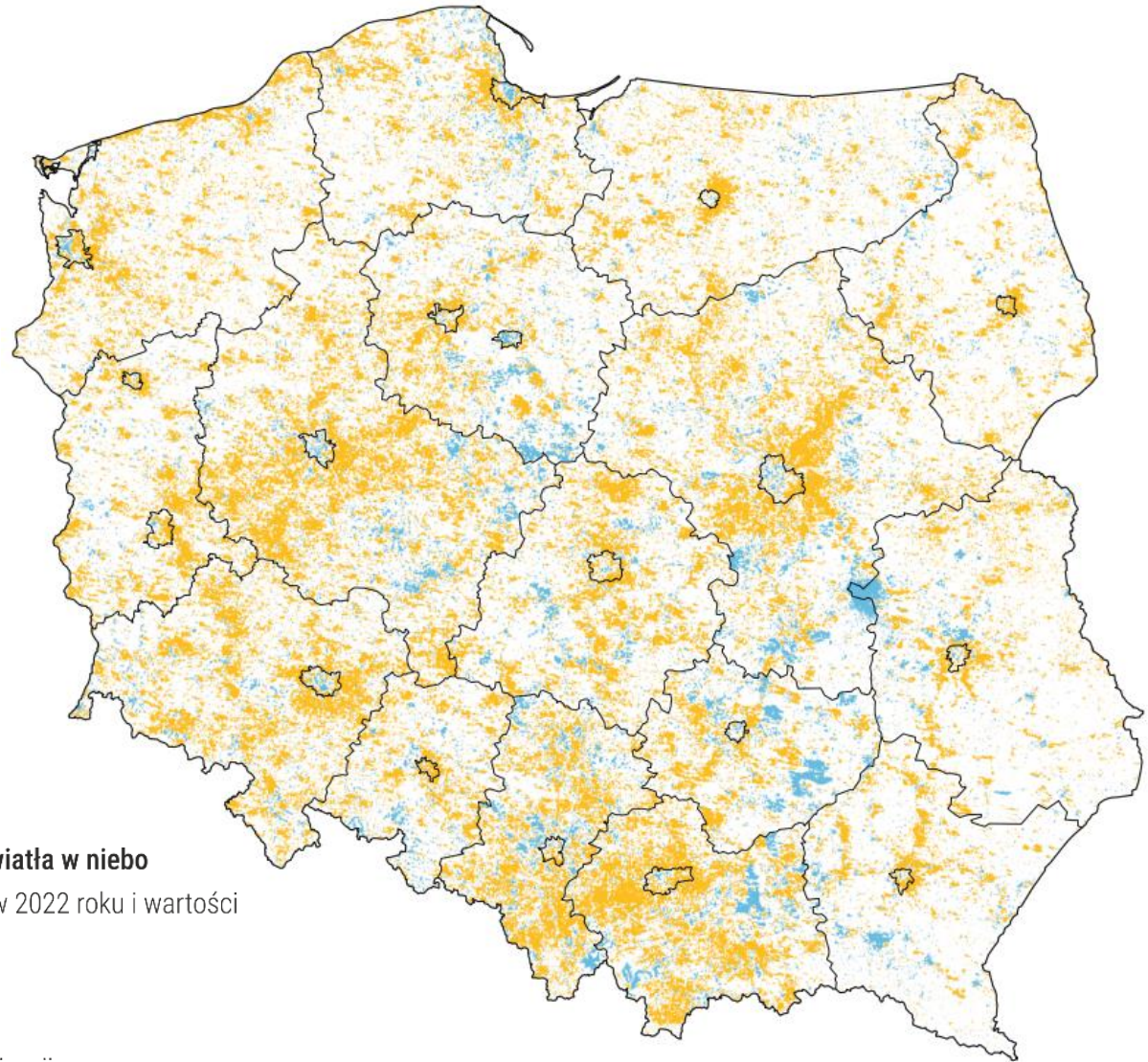

- 0,5-0,9 μm vs. 0,38-0,78 μm
- tylko jedna pora doby: godz. 1:30

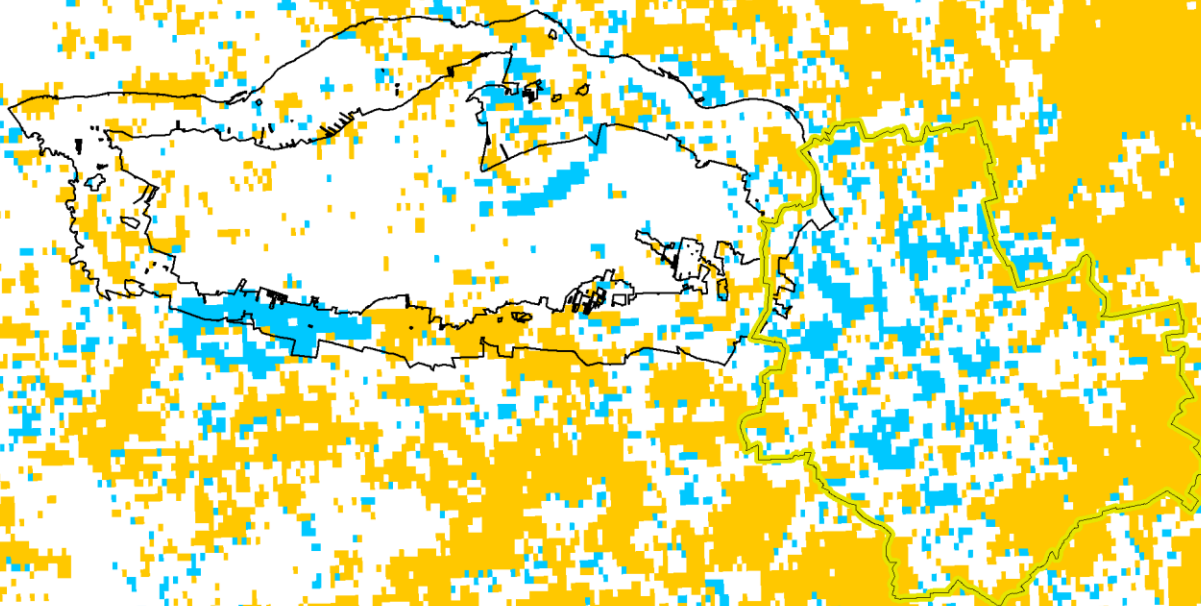

Tendencja zmiany intensywności emisji światła w niebo

Wyrażona przez różnicę wartości radiancji w 2022 roku i wartości przeciętnej w dekadzie 2012–2021

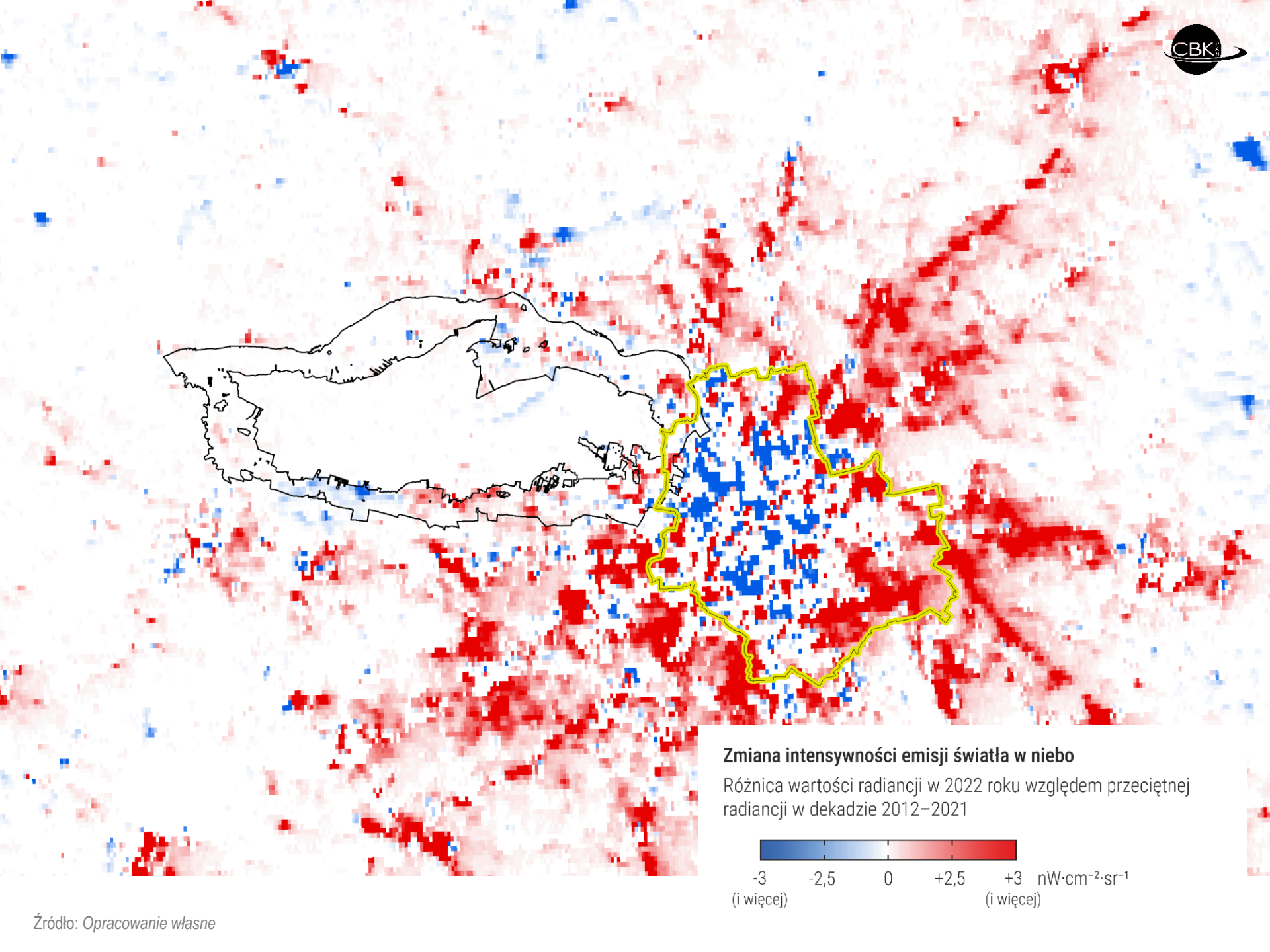
- istotny statystycznie wzrost radiancji
- istotny statystycznie spadek radiancji
- brak istotnej statystycznie zmiany radiancji

Tendencja zmiany intensywności emisji światła w niebo

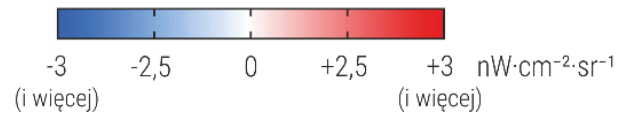
Wyrażona przez różnicę wartości radiancji w 2022 roku i wartości przeciętnej w dekadzie 2012–2021

- istotny statystycznie wzrost radiancji
- istotny statystycznie spadek radiancji
- brak istotnej statystycznie zmiany radiancji

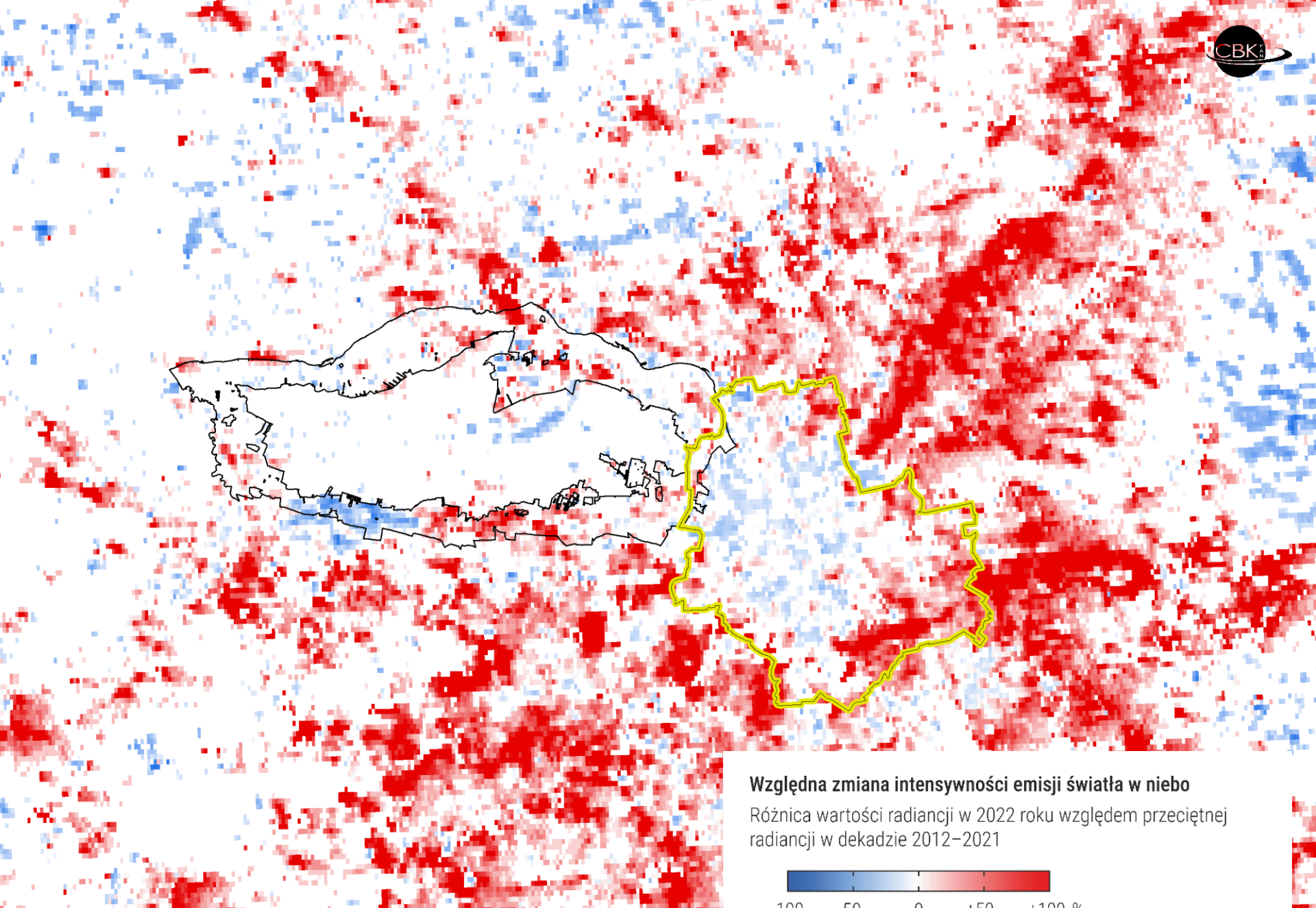

Zmiana intensywności emisji światła w niebo

Różnica wartości radiancji w 2022 roku względem przeciętnej radiancji w dekadzie 2012–2021

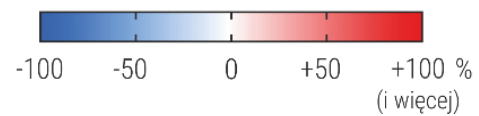

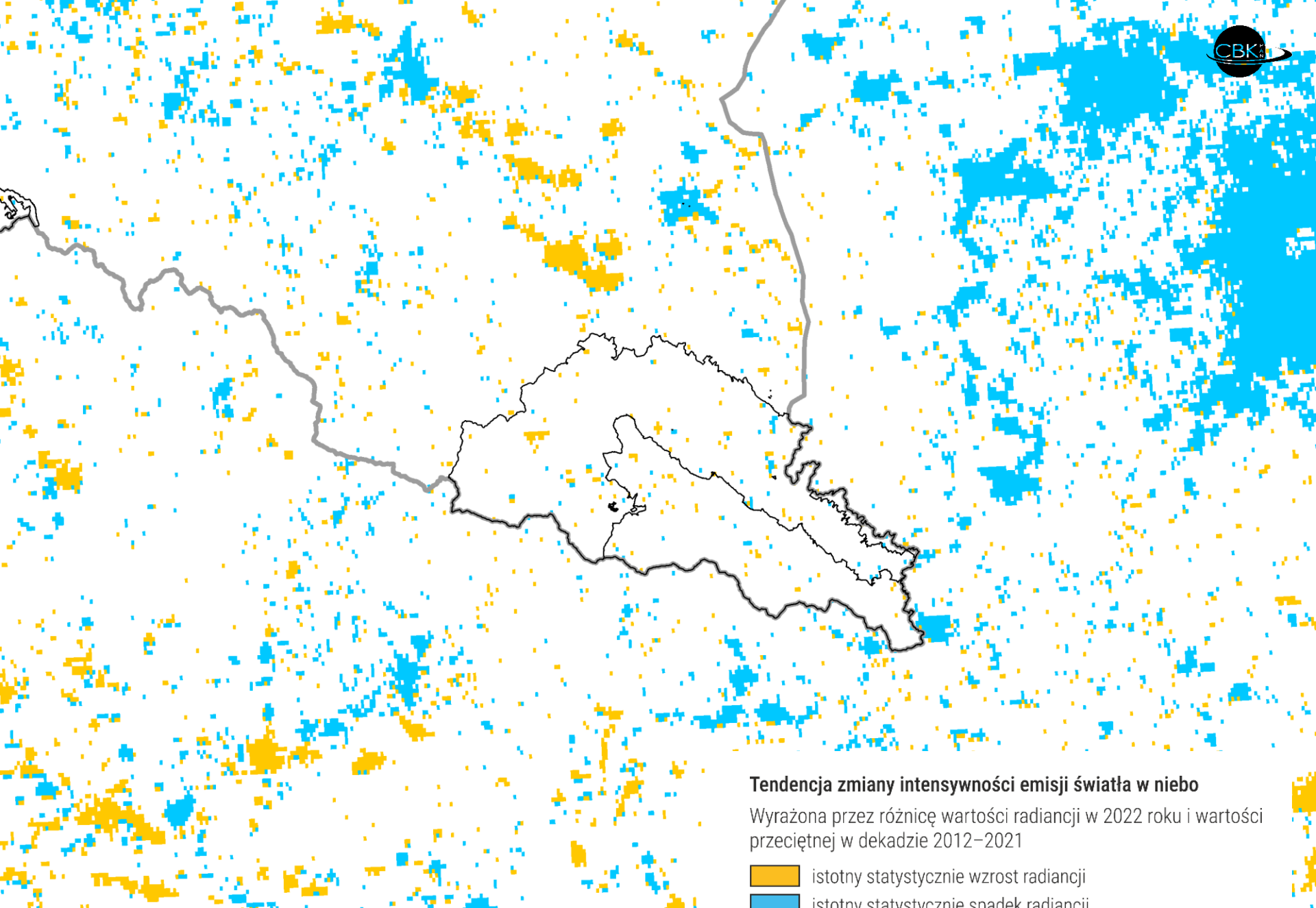

Względna zmiana intensywności emisji światła w niebo

Różnica wartości radiancji w 2022 roku względem przeciętnej radiancji w dekadzie 2012–2021

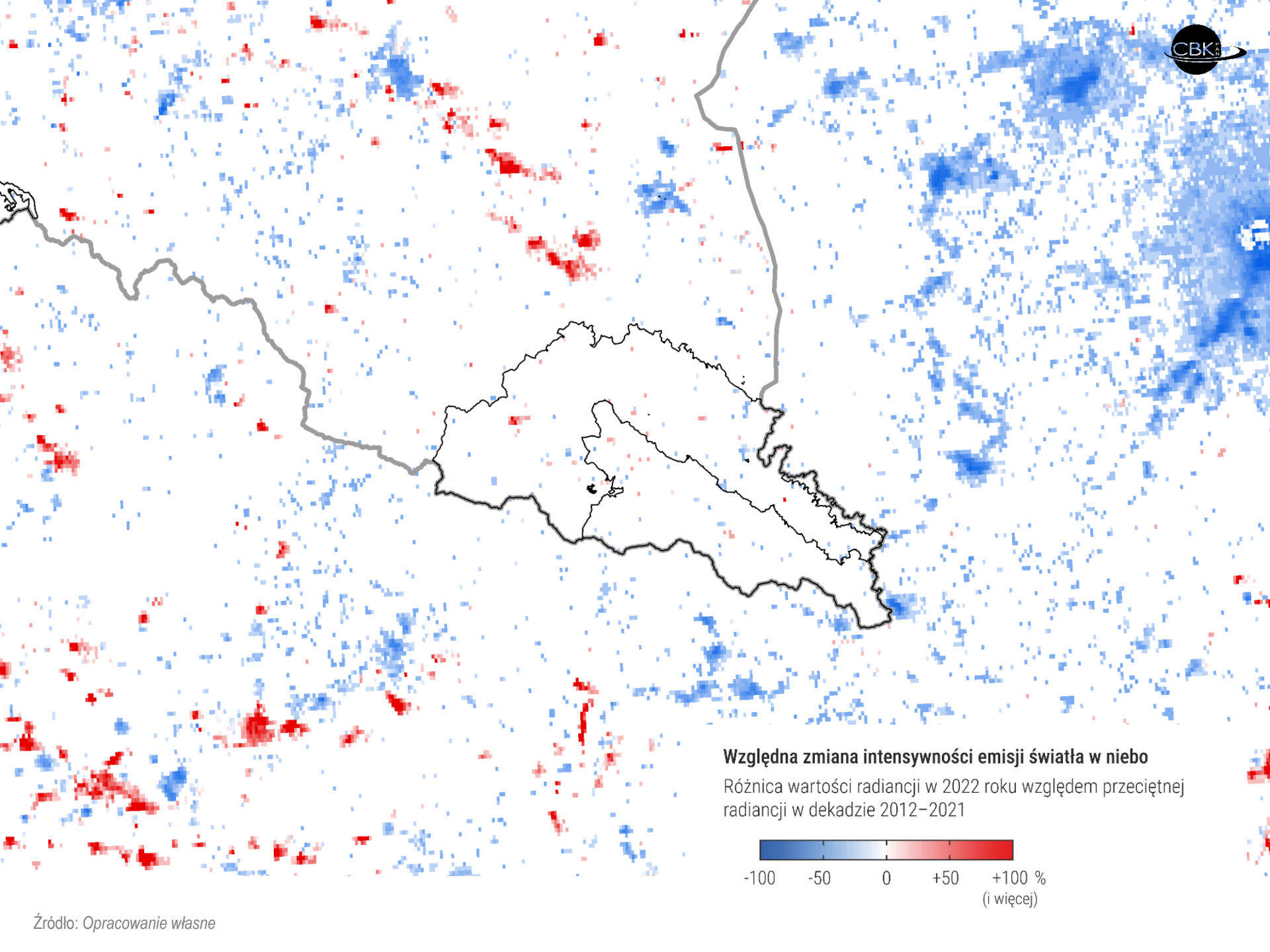

Tendencja zmiany intensywności emisji światła w niebo

Wyrażona przez różnicę wartości radiancji w 2022 roku i wartości przeciętnej w dekadzie 2012–2021

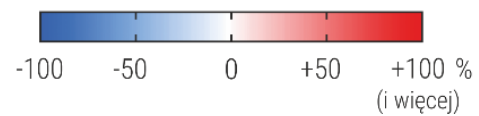
- istotny statystycznie wzrost radiancji
- istotny statystycznie spadek radiancji
- brak istotnej statystycznie zmiany radiancji

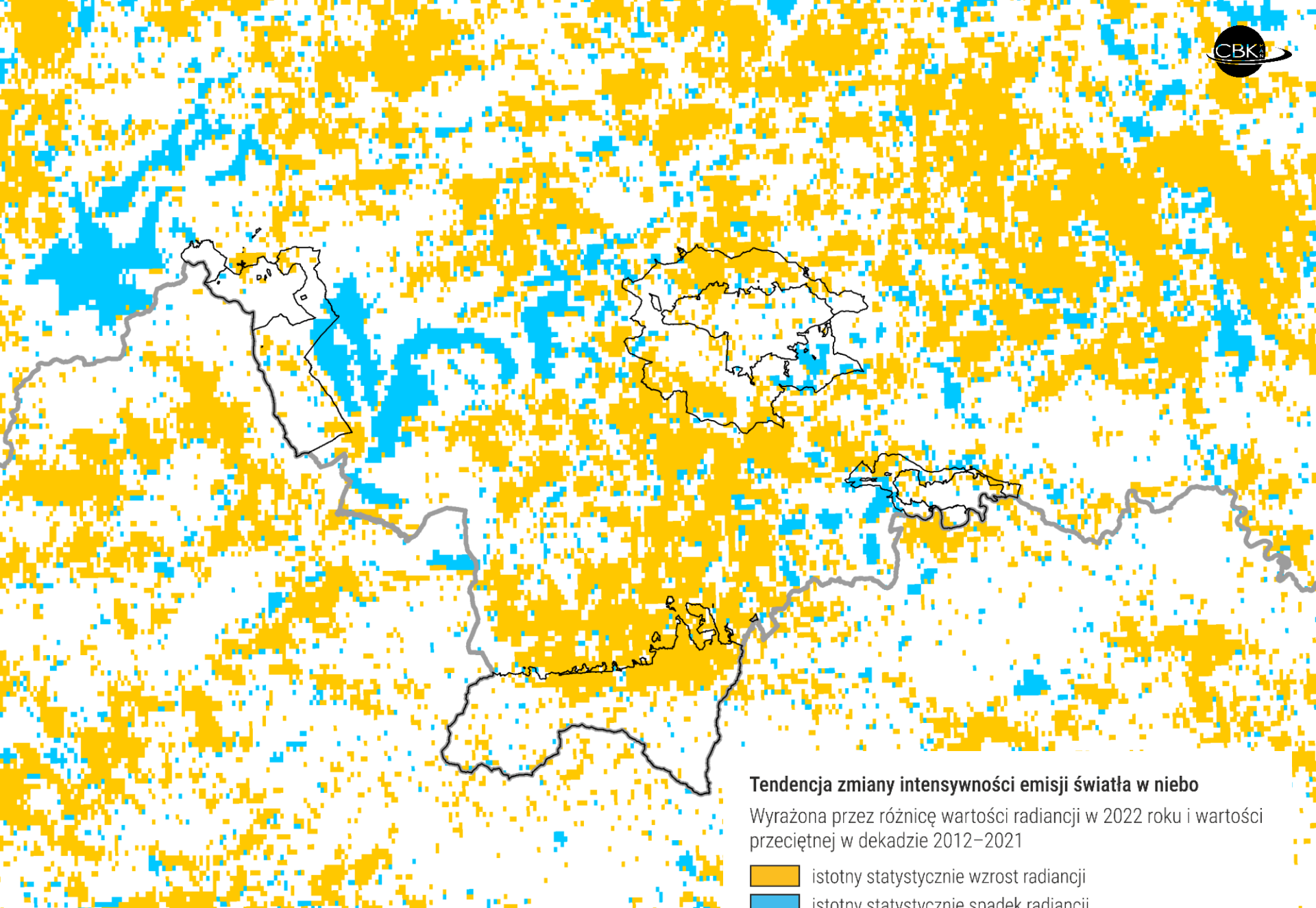

Względna zmiana intensywności emisji światła w niebo

Różnica wartości radiancji w 2022 roku względem przeciętnej radiancji w dekadzie 2012–2021

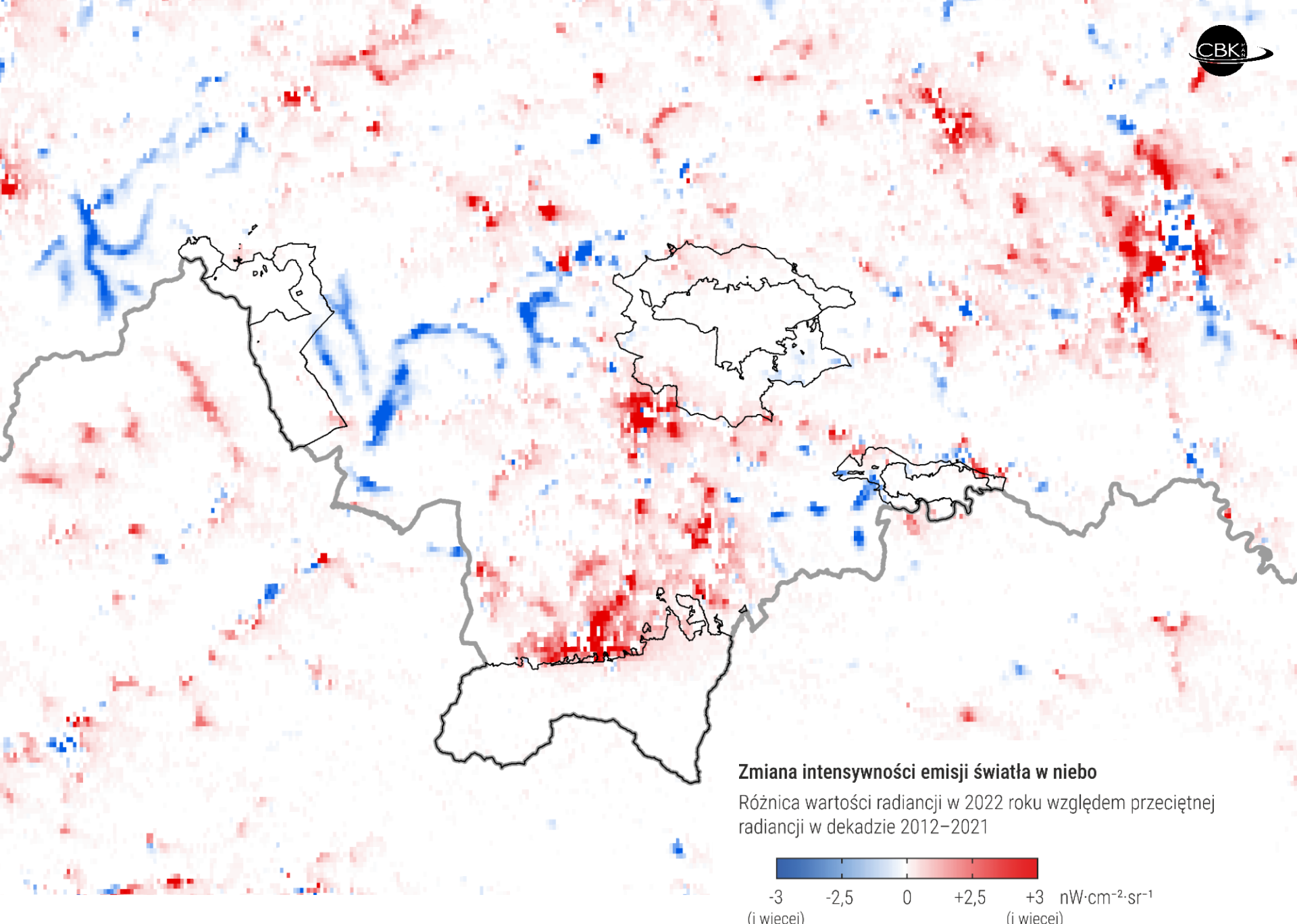

Tendencja zmiany intensywności emisji światła w niebo

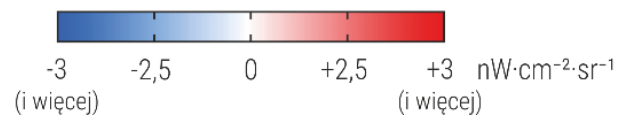
Wyrażona przez różnicę wartości radiancji w 2022 roku i wartości przeciętnej w dekadzie 2012–2021

- istotny statystycznie wzrost radiancji
- istotny statystycznie spadek radiancji
- brak istotnej statystycznie zmiany radiancji

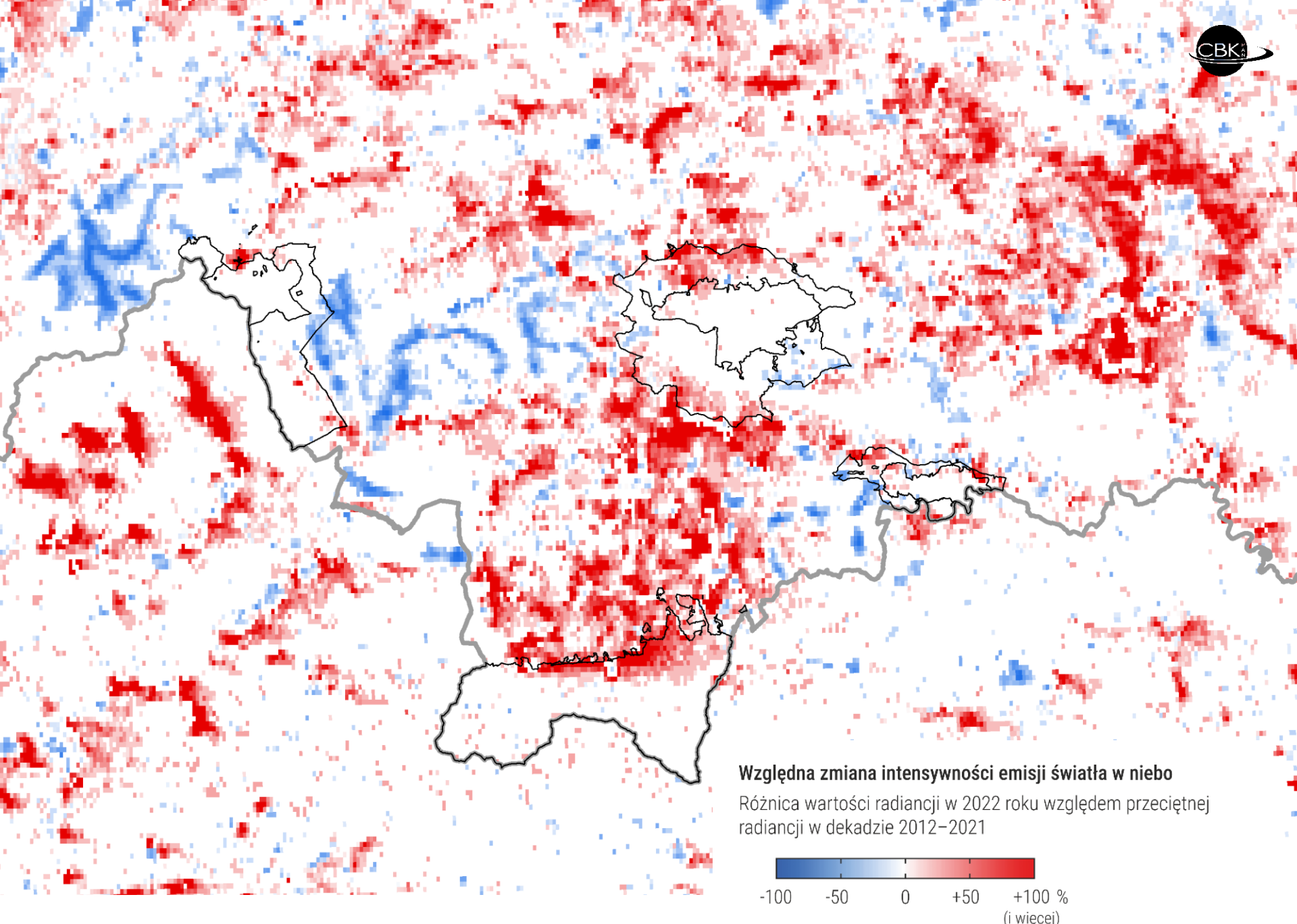

Zmiana intensywności emisji światła w niebo

Różnica wartości radiancji w 2022 roku względem przeciętnej radiancji w dekadzie 2012–2021

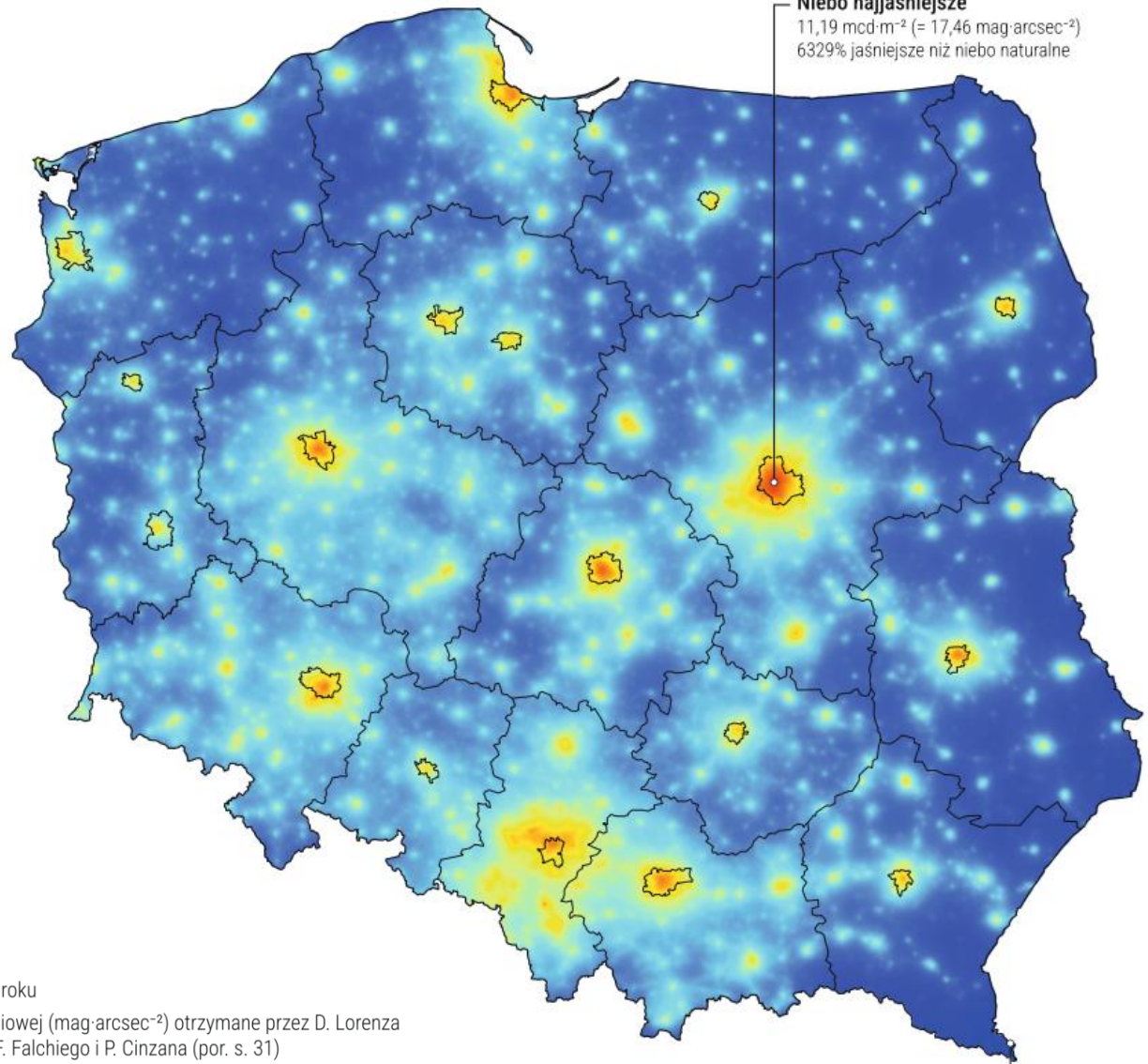

Zakopane wkraczające w Tatry
Źródło: Daniel Mikołajec

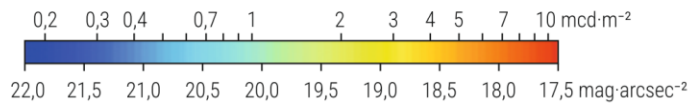

Niebo najjaśniejsze

11,19 $\text{mcd}\cdot\text{m}^{-2}$ (= 17,46 $\text{mag}\cdot\text{arcsec}^{-2}$)
6329% jaśniejsze niż niebo naturalne

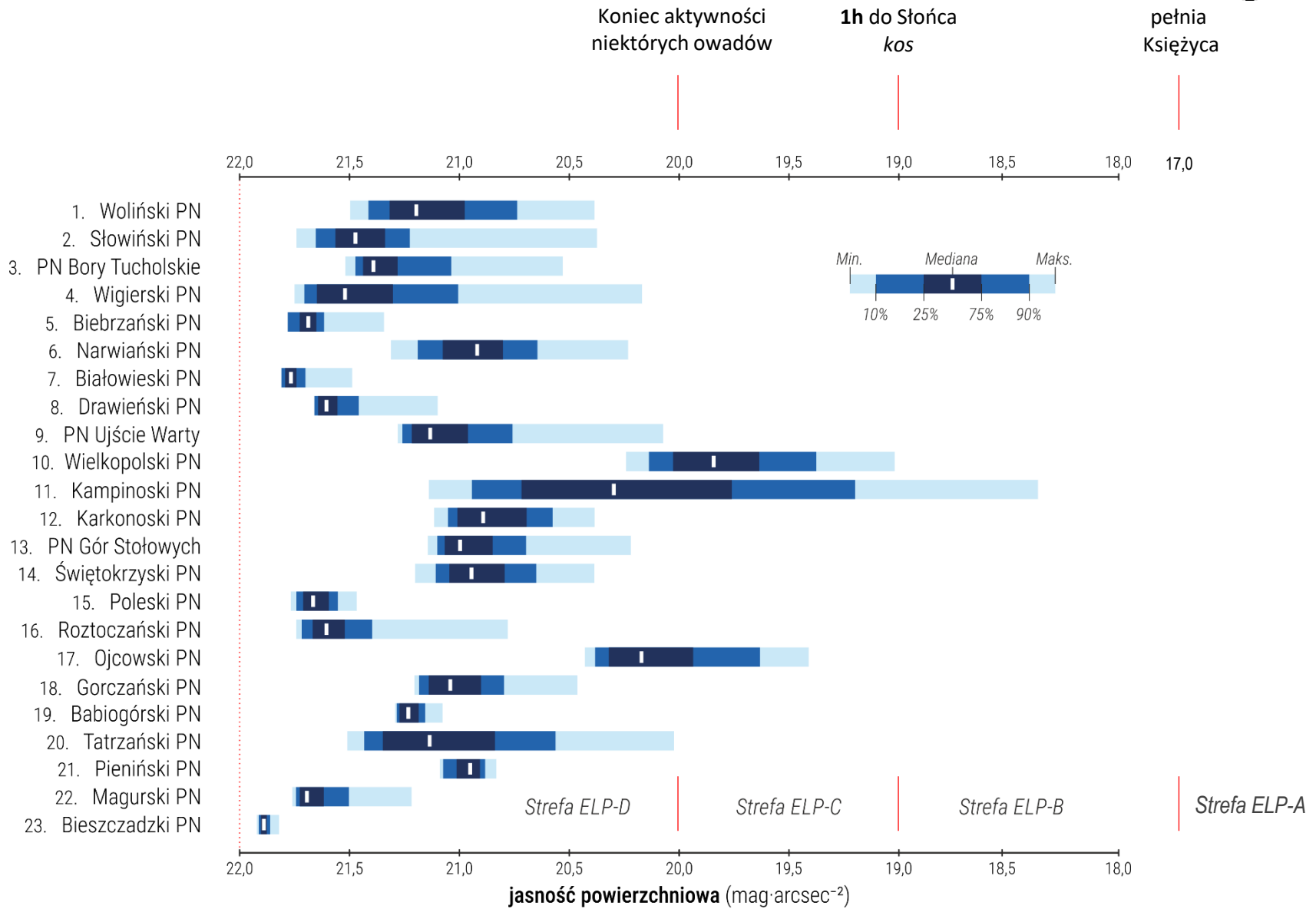
Ryc. 17. Jasność nocnego nieba nad Polską w 2022 roku

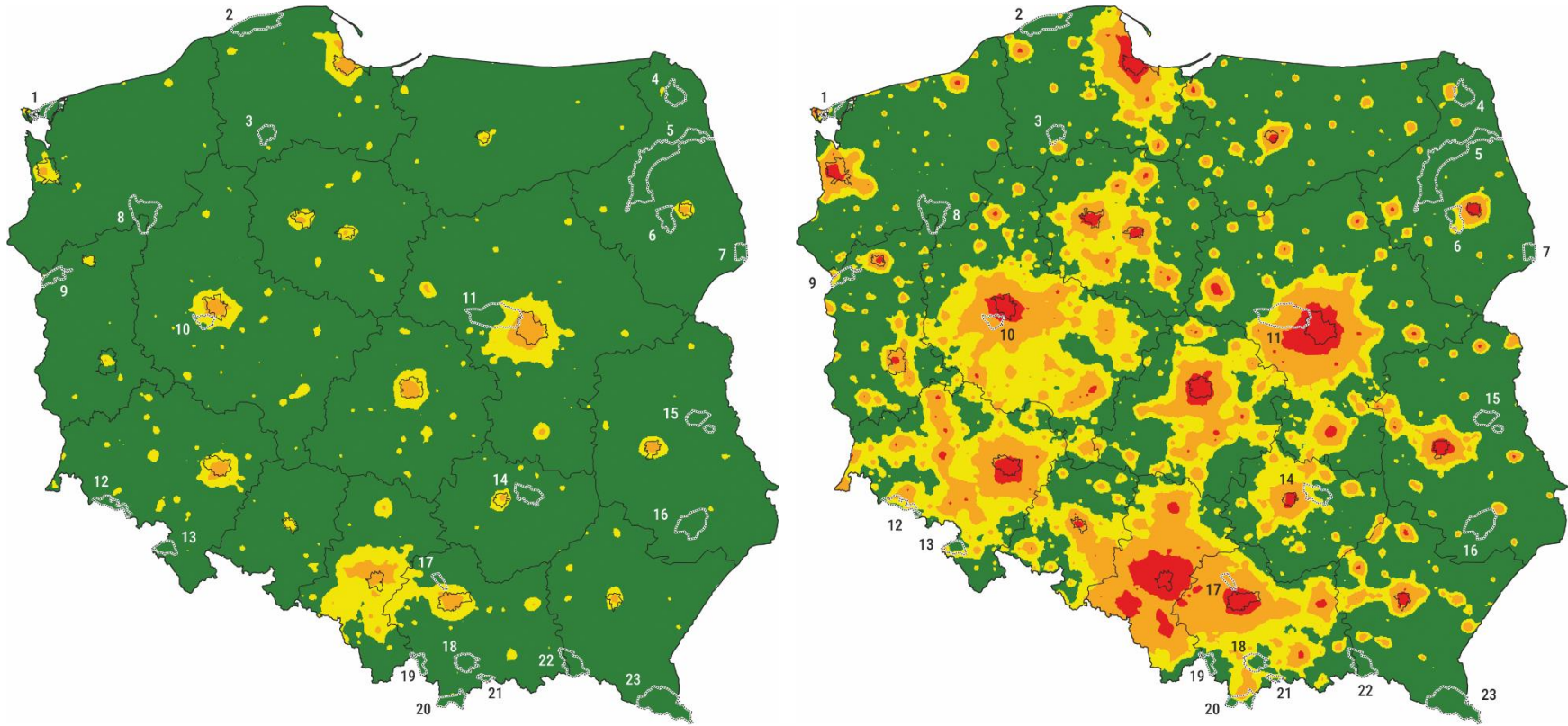
Wartości luminancji ($\text{mcd}\cdot\text{m}^{-2}$) i jasności powierzchniowej ($\text{mag}\cdot\text{arcsec}^{-2}$) otrzymane przez D. Lorenza na podstawie modelu transferu promieniowania wg F. Falchiego i P. Cinzana (por. s. 31)

Niebo najciemniejsze

0,184 $\text{mcd}\cdot\text{m}^{-2}$ (= 21,92 $\text{mag}\cdot\text{arcsec}^{-2}$)
6% jaśniejsze niż niebo naturalne

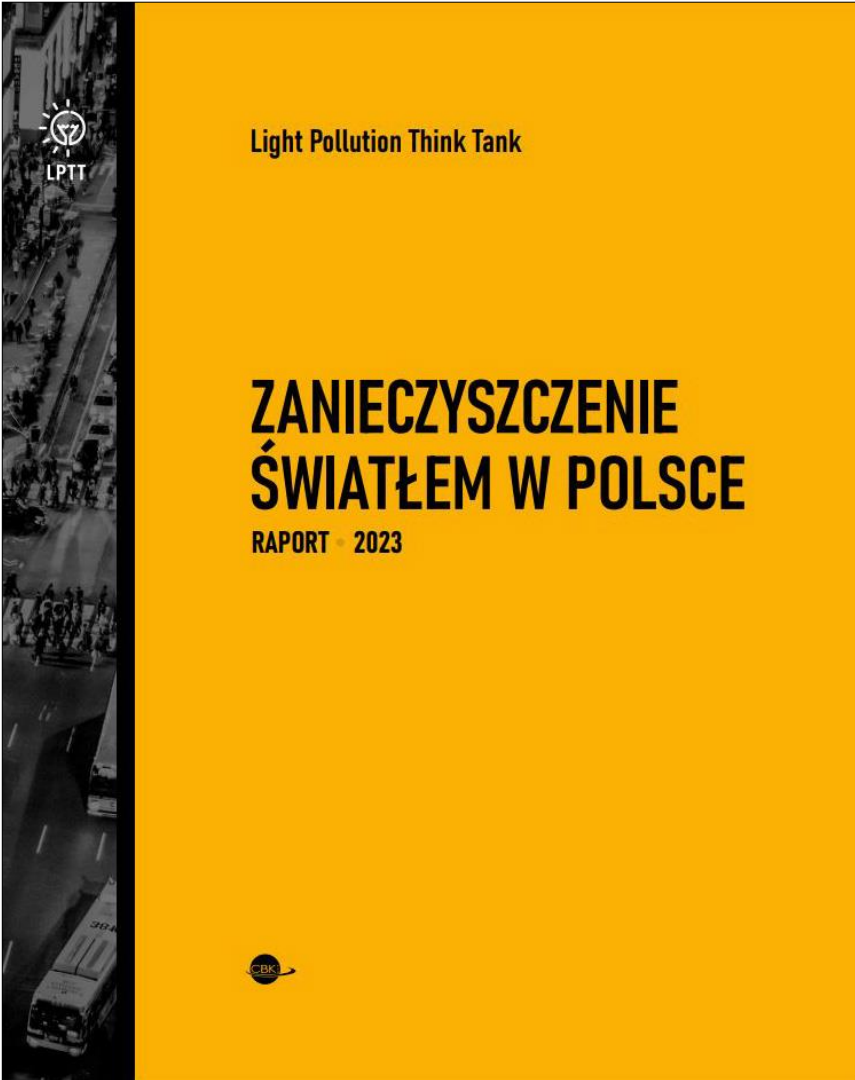

- ELP-A (silny wpływ ekologiczny)
- ELP-B (wyraźny wpływ ekologiczny)
- ELP-C (zauważalny wpływ ekologiczny)
- ELP-D (brak wpływu ekologicznego)
- Granice parku narodowego wraz z otuliną

Jasność nieba w zenicie!

- **Zanieczyszczenie światłem** jest obecne w PN i PK
Emisja światła głównie z otuliny PN; emisja z otoczenia nad PN
- **Teledetekcja** jest narzędziem ilościowej oceny stopnia zanieczyszczenia światłem w obszarach chronionych;
jednorodne dane dla Polski / świata
Emisja światła w niebo; modelowanie jasności nieba; trendy
- Dane teledetekcyjne powinny być uszczegóławiane lokalnie pomiarami **naziemnymi**
Stacje monitoringu jasności nieba; pomiary poziome
- **Brak urządzeń** zaprojektowanych z myślą o monitorowaniu zanieczyszczenia światłem
- **Brak prawa**, które chroniłoby środowisko przed nadmiarem światła...

<http://lptt.org.pl/>

Dziękuję za uwagę

akotarba@cbk.waw.pl

Centrum Badań Kosmicznych PAN
Light Pollution Think Tank

Dodatkowe slajdy

